

Tid Tisdagen den 2 februari 2016 kl. 08.30 – 08.50
Plats Serviceförvaltningen, Palmfeltsvägen 5
Justerat Onsdagen den 10 februari 2016

Sara Pettigrew

Sara Jendi Linder

Närvarande**Beslutande ledamöter:**

Sara Pettigrew (MP) ordföranden

Sara Jendi Linder (M) vice ordföranden

Mervi Mäkinen Andersson (S)

Tobias Haglö (S)

Tom Hedrup (M)

Ersättare:

Hengameh Ehsani (MP)

Louise Honnér (M)

Gunilla Hansson (C)

Tjänstemän:

Förvaltningschefen Christer Edfeldt, Liselothé Engelgren, Åse

Geschwind, Anne-Sofie Ohlsson, Annika Rapp och Anna-Karin Sandén.

§ 1**Val av justerare och tid för justering****Beslut**

Servicenämnden utser vice ordföranden Sara Jendi Linder (M) att tillsammans med ordföranden Sara Pettigrew (MP) justera dagens protokoll.

Justering sker onsdagen den 10 februari 2016.

§ 2**Anmälan av protokoll från föregående möte****Beslut**

Servicenämnden beslutar att lägga föregående protokoll till handlingarna.

Handlingar i ärendet

Servicenämndens protokoll 10/2015 från den 15 december 2015.

§ 3**Verksamhetsberättelse 2015 för servicenämnden**

Dnr 1.3.2-043/2016

Beslut

Servicenämnden beslutar enligt förvaltningens förslag:

- 1 Servicenämnden godkänner och överlämnar verksamhetsberättelsen till kommunstyrelsen.
- 2 Servicenämnden begär hos kommunstyrelsen om fastställande av resultatenhetens överföring av överskott om 10,1 mnkr.
- 3 Servicenämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Serviceförvaltningens tjänsteutlåtande från den 21 januari 2016.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Sara Pettigrew (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av vice ordföranden Sara Jendi Linder m.fl. (M) enligt följande:

I verksamhetsberättelsen för 2015 redovisas flera mål som har infriats under året. Vi ställer oss positiva till flera av de satsningar som har genomförts och vill tacka förvaltningen för en bra redovisning av servicenämndens verksamhetsområde.

Stockholm stad ska verka för stärkt kompetens gällande upphandlingar. Stadens upphandlingar ska vara marknadsmässiga, konkurrensneutrala och säkerställa hög kvalitet kombinerat med kostnadseffektivitet. Staden ska också se över möjligheten till långsiktiga upphandlingskontrakt, vilket skulle öka möjligheten för fler aktörer att delta. Vi ställer oss dock ytterst kritiska till den rödgrönrosa majoritetens införande av den så kallade vita jobbmodellen i upphandlingar. Moderaterna delar uppfattning att fusk och svartjobb alltid ska motverkas samt att det är viktigt att säkerställa rimliga arbetsvillkor för dem som staden anlitar, antingen direkt eller genom upphandlade företag. Men det är inte rimligt att ge fackförbunden befogenheter att fungera som kontrollanter via stadens uppdrag, som anges i modellen. Moderaterna anser att modellen riskerar att inte uppfylla syftet att uppnå en kvalitativ granskning av att stadens villkor följs. Det är även oklart hur tillämpningen av vita-jobbmodellen i Stockholms stads upphandlingar ska ske samt om det är förenligt med lagstiftningen på området. Modellen riskerar att leda till en stor osäkerhet för de företag som levererar tjänster och varor till staden.

§ 4**Riktlinjer för Stockholms stads sociala investeringsfond**

Remiss från kommunstyrelsen

Dnr 1.1.5-837/2015

Beslut

Servicenämnden beslutar enligt förvaltningens förslag:

- 1 Servicenämnden åberopar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
- 2 Servicenämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Serviceförvaltningens tjänsteutlåtande från den 13 januari 2016.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Sara Pettigrew (MP) och Mervi Mäkinen Andersson m.fl. (S) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Sara Jendi Linder m.fl. (M) föreslår att nämnden beslutar enligt följande:
 - 1 Att delvis godkänna förvaltningens förslag till beslut.
 - 2 Att som svar på remissen från kommunstyrelsen anföra följande:

Det är klokt att finna framgångsrika former för det offentliga att arbeta förebyggande och proaktivt för att motverka utanförskap och social utsatthet. Modeller som lyckas förena långsiktigt åtgärder med god budgethållning är till gagn för såväl den enskilde som för samhället.

För att uppnå det ändamålet krävs dock en del förtydliganden och förbättringar av de föreliggande riktlinjerna. För att sociala investeringar ska ge effekt och innebära konkreta resultat krävs ett kunskapsbaserade arbetssätt och att endast åtgärder som har vetenskaplig evidens beviljas stöd. Genom att den sociala hållbarhetskommisionen, som den rödgrönrosa majoriteten, har tillsatt, ska enligt riktlinjerna identifiera angelägna projekt ser vi dessvärre en risk att arbetet politiseras. I det fall den sociala hållbarhetskommisionen ska involveras i arbetet är det nödvändigt kommissionen har till sin hjälp en mångfald av oberoende experter. De experter som kopplas till kommissionen bör utses efter dialog med samtliga partier.

De inkomna ansökningarna ska enligt riktlinjerna granskas av ett råd för sociala investeringar som vid behov ska ta hjälp av vetenskaplig kompetens. Här krävs en del förtydligande, främst vad gäller gränsdragningen i ansvaret mellan den sociala hållbarhetskommisionen och rådet för sociala investeringar, samt vilka som ska ingå i det sistnämnda rådet. I och med att två råd med tillhörande anlitad vetenskaplig kompetens föreligger det en stor risk i att arbetet byråkratiseras.

Enligt riktlinjerna för fonden ska de projekt som får stöd bidra till genomförandet av kommunfullmäktiges mål. Dessa mål är otydligt och övergripande formulerade samt det leder till att projekt vars inriktning stämmer överens med majoritetens ideologiska utgångspunkter premieras snarare än

vetenskapligt förankrade åtgärder.

Därutöver kan det vara svårt att beräkna hur stor utgiftsminskning en förebyggande åtgärd innebär och det kan ta lång tid innan effekter syns samt att de kan uppstå hos andra huvudmän. Det finns på så vis risk för godtycke när det gäller beräkningarna av vilka besparingar som kan uppnås. Här krävs förtydliganden. Det är även viktigt att klargöra att den förvaltning som ansvarar för ett projekt endast ska återbetala de besparingar som har uppstått inom den egna förvaltningen.

Det är avslutningsvis viktigt att det civila samhället kan delta på samma premisser som kommunala verksamheter. En möjlighet att involvera det civila samhället ytterligare är att staden som komplement till den sociala investeringsfonden ser över möjligheten att även arbeta med så kallade ”social impact bonds” där de investerare som uppnår det resultat staden efterfrågar återfår insatsen samt en viss avkastning. Detta innebär att investeraren står för risken och att staden enbart behöver utbetala medel om efterfrågat resultat har uppnåtts.

Beslutsgång

Ordföranden Sara Pettigrew (MP) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från ordföranden Sara Pettigrew (MP) och Mervi Mäkinen Andersson m.fl. (S).

Reservation

Vice ordföranden Sara Jendi Linder m.fl. (M) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Ersättaryttrande

Gunilla Hansson (C) instämmer i förslag till beslut från vice ordföranden Sara Jendi Linder m.fl. (M).

§ 5

Förslag till Stockholms stads miljöprogram 2016-2019

Remiss från kommunstyrelsen

Dnr 1.1.5-838/2015

Beslut

Servicenämnden beslutar enligt förvaltningens förslag:

- 1 Servicenämnden åberopar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
- 2 Servicenämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Serviceförvaltningens tjänsteutlåtande från den 14 januari 2016.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

- 1) Ordföranden Sara Pettigrew (MP) och Mervi Mäkinen Andersson m.fl. (S) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Sara Jendi Linder m.fl. (M) föreslår att nämnden beslutar enligt följande:
 - 1 Att delvis godkänna förvaltningens förslag till beslut
 - 2 Att därutöver anföra:

Stadens miljöprogram för 2016-2019 är nu äntligen remitterat. Som stadens främsta styrdokument på miljöområdet är vi angelägna om att förslaget från kommunstyrelsen tillåts en ingående granskning av alla berörda verksamheter i staden. Vi är angelägna om att stadens kommande miljöarbete stärker Stockholm som ett internationellt föredöme på miljöområdet.

För genomförandet av miljöprogrammet betonar vi vikten av att stadens resurser utnyttjas kostnadseffektivt. Flertalet av de åtgärder som föreslås i miljöprogrammet saknar ekonomiska konsekvensbeskrivningar. I detta avseende behöver dokumentet kompletteras samt hur ekonomin kopplas till stadens och respektive verksamhets budget.

Att säkerställa god uppföljning och rapportering är centralt för att miljömålen ska kunna uppnås. Upplägget med att uppföljningsansvaret för delmålen kopplas till den verksamhet som har genomförandeansvar torde vara klokt och effektivt. Därutöver kan ansvarsfördelningen för indikatorerna, där bara nämnder och bolag som har störst påverkan åläggs att rapportera, bli kostnadseffektiv då staden kan jobba med fler indikatorer samtidigt som administrationen hålls nere. Vi vill dock uppmärksamma tveksamheter kring vilka nämnder och bolag som ska ha ansvaret för den samordnade uppföljningen. Till exempel åläggs stadsbyggnadsnämnden att samordna uppföljningen av delmål 6.2 Fuktskador ska förebyggas trots att nämnden varken har genomförandeansvaret för delmålet eller uppföljningsansvaret för indikatorn.

Det är vidare positivt med en uppföljnings- och rapporteringsstruktur där resultaten tidigareläggs och därmed

kan implementeras i efterföljande års budget. Vi anser dock att det finns ett antal delmål där det varken är praktiskt möjligt eller påkallat att följa upp indikatorer flera gånger per år. Det gäller exempelvis delmålen inom Hållbar energianvändning där uppföljningen är beroende av statistik från SCB som endast kommer en gång per år. Förutom det praktiskt omöjliga skapar det dessutom ett onödigt administrativt arbete. Det åligger nu kommunstyrelsen att arbeta fram anvisningar för när och hur uppföljningsrapportering ska ske. Det är viktigt att dessa anvisningar är tydliga samt att de finns tillgängliga hos stadens nämnder och bolag innan rapporteringen kan förväntas starta. Vi noterar att kravet på obligatoriska miljöhandlingsplaner för stadens nämnder och styrelser avskaffas och ska bli frivilliga, en förändring som förtjänar en betydligt tydligare konsekvensanalys.

En utmaning gällande energianvändningen är att hantera energikraven i nybyggnationen. Det är viktigt att Stockholm kan ligga i framkant gällande hållbart byggande. I detta sammanhang vill vi betona vikten av att lagstiftningen om att förbjuda så kallade kommunala särkrav ses över. Enligt stadens miljöförvaltning har lagstiftningen inte fått någon rättslig betydelse. Detta är naturligtvis glädjande av många skäl, dels att Stockholms stad även fortsättningsvis kan gå före i energisnålt byggande, dels att marknaden verkar vara ointresserad av att vänta in lågt satta nationella krav. En orosfaktor är dock att lagstiftningen skapat förvirring bland såväl byggherrar som stadsplanerare. Den felaktiga föreställningen om att det råder förbud för bostadsbyggande som går längre än vad Boverkets byggregler föreskriver kan komma att påverka byggtakten negativt.

För att den fossila energin ska minska krävs energieffektivare fordon och en ökad elektrifiering. Förutom det självklara att stadens egen fordonsflotta ska ligga i framkant bör staden sätta upp tydliga och hårda krav vid upphandling av transporttjänster. Vi efterlyser tydligare mål kring detta, både för stadens eget klimatarbete men även för att ge marknaden tillit till att politiken är pådrivande. Gällande till exempel biogasmarknaden är det oroväckande att det finns tecken på att företagen inte litar på att politiken är tillräckligt modig genom att sätta upp tuffa miljömål som främjar företag som vågar satsa på miljön.

Att fler bilister byter till miljöbil är helt avgörande för synen på bilism och nya vägar i framtiden. Konkreta förslag om att skynda på utbyggnaden av stadens laddinfrastruktur för

miljöfordon lyser tyvärr med sin frånvaro i miljöprogrammet. För att klara målet med miljöanpassade transporter krävs vidare att vi planerar staden på ett sätt som lägger grunden för miljövänliga livsstilar. Detta gör vi genom den täta miljövänliga staden. Genom att bygga högre i goda kollektivtrafiklägen så använder vi stadens mark mer effektivt och sparar parker- och grönområden. Då blir det även möjligt att använda kollektivtrafik på ett långt mer effektivt sätt än idag. Det är viktigt att staden ytterligare fördjupar samarbetet och planeringen med AB Storstockholms Lokaltrafik, Trafikverket och regionens övriga aktörer i dessa frågor.

Det är hög tid att sluta se på stadens vatten som ett problem att gå runt, över eller under. Det behövs en offensiv politik för att bättre utnyttja Stockholms vattenvägar för bland annat vattenburen kollektivtrafik. Det är välkommet att miljöprogrammet lyfter fram vattenvägarna som hållbara alternativ till vägtransporterna. Vi saknar dock ett tydligare resonemang om hur staden tidigt i planeringsstadiet ska tänka kring sjötrafiken när bostäder byggs i nya områden.

En ökande befolkning ger möjlighet att förtäta staden så att fler får närmare till vardagsnära service, kollektivtrafik och trygga gång- och cykelstråk. För detta krävs en smart och hållbar markanvändning. För att kunna bygga tillräckligt många bostäder kan vi krasst instämma i miljöprogrammets konstaterande att ”det kommer inte att vara möjligt att tillgodose alla intressen och önskemål”, till exempel kopplat till överklagandeprocesser där bostäder och förtätning i alltför hög uträckning kan stoppas av särintressen. Vi menar att det ligger ett tungt allmänintresse i att staden kan byggas tät och miljövänlig.

Miljöprogrammets mål om resurseffektiva kretslopp innefattar viktiga delmål där stadens avfallshantering står i fokus. Det är positivt att vänstermajoriteten fortsätter på Alliansens höjda ambition gällande matavfallsinsamling för att öka tillgången till biogas i regionen. Vi vill betona vikten av att staden skyndsamt kommer vidare i planeringen av den optiska sorteringsanläggningen. Detta för att nå det nationella målet om 50 procent insamling av matavfall för biologisk behandling år 2018. Tyvärr har vänstermajoriteten både i budgetar, och nu i miljöprogrammet, ignorerat målåret 2018 och nöjt sig med målet om 70 procent insamling av matavfall till år 2020. Givetvis en bra ambition men inte acceptabelt att stryka ett viktigt delmål på vägen för att undvika en svekdebatt i valet 2018.

Miljöprogrammet hänvisar till ”Färdplan för ett fossilbränslefritt Stockholm 2040” som ännu inte är framtaget. Detta är anmärkningsvärt med tanke på att det är ont om tid och att mååret 2040 kommer att bli svårt att uppnå. Dessutom innehåller målet faktorer som staden inte rå över vilket gör det extra viktigt för staden att skyndsamt staka ut vägen för externa aktörer som ska bidra till att målet kan uppfyllas. Annars riskerar vi att mååret inte tas på allvar.

Slutligen kan vi tyvärr konstatera att Miljö- och hälsoskyddsnämndens viktiga arbete med Klimatpakten, stadens samverkan med näringslivet, inte berörs i miljöprogrammet. Det är en allvarlig brist då samverkan med näringslivet är helt avgörande för att nå miljö- och klimatmålen, inte minst i delar där staden inte har egen rådgivning.

Beslutsgång

Ordföranden Sara Pettigrew (MP) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från ordföranden Sara Pettigrew (MP) och Mervi Mäkinen Andersson m.fl. (S).

Reservation

Vice ordföranden Sara Jendi Linder m.fl. (M) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

§ 6

Stockholms stads avtal om turbundna resor med Samtrans

Svar på skrivelse från Sara Jendi Linder (M)

Dnr: 1.1.5-899/2015

Beslut

Servicenämnden beslutar enligt förvaltningens förslag:

- 1 Servicenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Handlingar i ärendet

Serviceförvaltningens tjänsteutlåtande från den 12 januari 2016.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Sara Pettigrew (MP) finner att nämnden beslutar enligt

förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av ordföranden Sara Pettigrew (MP) och Mervi Mäkinen Andersson m.fl. (S) enligt följande:

Den verksamhet med skolskjutsar som upphandlades under förra mandatperioden och utförs av Samtrans har under en längre tid uppvisat brister i genomförandet. Detta är också en följd av de villkor som sattes upp för upphandlingen när den genomfördes av den tidigare moderatledda alliansen, med enda syfte att hitta lägsta möjliga pris.

Vi tar frågan om uteblivna skolskjutsar och andra problem som kommit upp i ljuset på största allvar. Särskilt allvarlig är situationen eftersom det rör sig om en utsatt grupp barn med särskilda behov. Vi har därför flera gånger bett förvaltningen rapportera till nämnden om hur man arbetar för att komma till rätta med problemen, och åtgärder har också vidtagits av förvaltningen. Bland annat har delen som berör ensamåkande barn lyfts ut ur avtalet, ett antal möten har genomförts, och en erinran om att utan dröjsmål vidta rättelse har överlämnats.

Skolborgarrådet har nu uttalat att man kommer att gå vidare med en ny upphandling så snart som möjligt, och vi ser också mycket positivt på detta beslut. Den röd-grön-rosa majoriteten värnar om att kommande upphandling ska få bättre förutsättningar för en väl fungerande verksamhet genom högre ställda krav på kvalité och genomförande och inte enbart lägsta pris. Dessutom ska verksamheten upphandlas så att den passar bättre in i verksamhetens behov, genom en avtalsstart som kommer vid årsskiftet snarare än under sommaren, då skolorna inte kan förbereda underlag på ett bra sätt.

Serviceförvaltningen bör givetvis i väntan på detta lägga allt sitt fokus på att säkerställa att de utlovade förbättringsåtgärderna genomförs under årets första månader och att faktiska förbättringar kommer till stånd för brukarna. I uppföljning av hur avtalet följs är det viktigt att säkerställa att vi får tillförlitlig information, både genom uppföljning med leverantören samt genom egna uppföljningar i våra verksamheter.

Vi kan också konstatera att Moderaterna i sin skrivelse föreslår ”ett nytt valfrihetssystem” där man själv ska kunna välja utförare inom färdtjänsten. Det är väldigt oklart för oss hur kostnadskalkylerna eller finansieringen av en sådan modell skulle se ut, då den skulle omöjliggöra några som

helst slingor där fler brukare ingår. Eftersom den tidigare majoriteten själva införde sådana slingor i kostnadsbesparande syfte kan vi konstatera att pengarna alltså inte finns till detta i den moderata budgeten.

§ 7

Anmälan av delegationsbeslut

Dnr 2.3.3-095/2016

Beslut

Servicenämnden godkänner redovisning av beslut fattade på delegation för perioden 2015-05-01 – 2015-12-31.

Handlingar i ärendet

Serviceförvaltningens förteckning från den 29 januari 2016.

§ 8

Förvaltningsgruppens protokoll

Dnr 1.2.1-042/2016

Beslut

Servicenämnden beslutar att lägga protokoll från förvaltningsgruppen den 26 januari 2016 till handlingarna.

§ 9

Förvaltningschefens information

Förvaltningschefen Christer Edfeldt informerar kort om följande:

- Förvaltningen har haft en träff med stadens ledning för att bland annat diskutera hur lokalplaneringsverksamheten kan bidra till det strategiska arbetet med lokaler och fastigheter i staden.
- Serviceförvaltningen ser över sin egen lokalförhyrning med anledning av att det blir allt fler medarbetare. I början av mars 2016 kommer 219 kvm i Husby att stå klara för inflyttning. På Palmfeltsvägen 5 färdigställdes relativt nyligen ytterligare ca 450 kvm där HR-service och Lokalplanering har sin hemvist. Här behövs redan vissa förändringar göras då verksamheterna har ett ökat rekryteringsbehov.
- Stadsledningskontorets utredning/översyn av stadens organisation för upphandling och inköp har nu gått in i nästa fas. Christer Edfeldt sitter i styrgruppen för det fortsatta arbetet och Liselothé Engलगren sitter med i projektgruppen.

§ 10**Frågor från nämnden**Deltagande i konferensen Hållbar Upphandling 2016

Ordföranden Sara Pettigrew (MP) föreslår att nämnden beviljar deltagande i konferensen Hållbar Upphandling 2016 för en representant från majoriteten och en representant från oppositionen. Konferensen hålls i Stockholm den 14 mars 2016. En information om konferensen med uppgift om hur man anmäler sig kommer att skickas till nämnden. Anmälan sker i samråd med serviceförvaltningen.

Beslut

Servicenämnden beslutar att bevilja deltagande för en representant från majoriteten och en representant från oppositionen i konferensen Hållbar Upphandling 2016.

Nämndutbildning i upphandlingsfrågor

Ordföranden Sara Pettigrew (MP) föreslår att serviceförvaltningen anordnar en utbildning i upphandlingsfrågor för nämnden. Förslagsvis hålls utbildningen i ca 1,5 timme i anslutning till sammanträdet den 22 mars 2016.

Beslut

Servicenämnden beslutar att ge förvaltningen i uppdrag att hålla en utbildning i upphandlingsfrågor för nämnden efter sammanträdet den 22 mars 2016.

Vid protokollet

Åse Geschwind